

MAGYAR MŰSA.

Költ Bétsben 22. Augusztusban 1787.

A' már el-kezdett munkának Folytatása.

A' kívánatos 's szép virtust szeresléték,
 Az ő tetszéseit óh! meg-ne valléték.
 Lelketeknek dolgát jól észbe vegyéték,
 'S az ő igaz javát szívből keresléték.
 Vagy talám a' Lélek' halhatatlanságát
 Tsak mesének tartod annak valóságát.
 Bolond vagy nem látod, a' napnak világát
 Fényes déiben, Lelked halhatatlanságát
 Ha tagadod: mért nem jársz az igazlagnak
 Jól végire? mért adsz helyt a' bolondságnak?
 Mért húnnyod-bé önként, hogy ne lássz szemedet?
 Mért gyalázod így meg Nemes értelmedet?
 De ám légyen! lelkünk' halhatatlansága
 Olyan, hogy nints annak még bizonyossága
 Olyan; kételkedni hogy még rólla lehet,
 'S egész erőllégre hitele nem mehet:
 Úgy-is jobb volna az Úr ISTENT szeretnünk,
 Es a' ditső virtus' tetszést követnünk:
 Mert ha femmivé leszs lelkünk; femmi kára
 Nem leszs, hogy itt adja magát illy munkára.
 De hogyha meg-marad: jaj leszs aként néked,
 A' kinek a' virtus nem volt arany féked.
 A' bölts ember ha van bizonytalanságban,
 Akkor-is ő magát tézsi bátorságban;

PPP

A' ké-

A' kétes dolgokban az olyan részre ül,
 Hól bátrabban lehet, 's le nehezebben dül.
 Ha kinek lenne-is hát kételkedése,
 Hogy leszfz e' lelkének örökké élése;
 Bolond azért hogyha azt a' részt követi,
 Mellyen leg-könnyebben magát el-vesztheti.
 Sőt ha bizonyoson tudnám, hogy lelkemnek
 Végzete leszfz, éppen mint e' roszfz testemnek,
 Úgy-is ebből nem úgy kéne okoskodnom,
 Hogy míg élek lehet hát bolondoskodnom.
 Lehet bé merülnöm a' gonosz vétkekben,
 'S keresnem kedvemet míg élek ezekben.
 A' virtus 's a' kegyes élet olly portéka,
 Mellynél az ISTENnek nints szebb ajándéka.
 Tsak ez életben-is ennek haszna drága;
 Mindeneket fellyül mül nagy méltósága.
 Az embernek szívét ez téfzi tsendellé,
 Ez téfzi napjait 's éltét kellemellé.
 Ez a' Terheket is könnyüekké téfzi,
 'S az idők' únalmát egészfszen el-vészí.
 Bár tsak hát míg élek, addig hasznát vészen
 A' Virtusnak: magam' Barátjává téfzem:
 Hogy híntezze réám gyönyörüségeit,
 Es érezze szívem sok édesllégeit.
 Ha mikor meg-halok, vég ként el-enyészek,
 Úgy-is háládatlan ISTENhez nem léfzek,
 Hanem a' míg élek Törvényét követem,
 Tsak réá fordítom minden szeretetem'.
 Meg-gondolom úgy-is jól Nemesllégemet,
 'S meg-nem otsinányítom vetekkel lelkemet.
 A' mi nem illik 's rút, olyat nem tsinálok,
 Mint edgy nemes lélek élni úgy próbálok.
 Így ha el-múlok-is, öröm leszfz szívemben,
 Hogy Nemesllégemet meg-tartám éltemben.

Örülök, hogy éltem' el nem vesztegettem,
'S kevés napjaimnak betsüllője lettem.
Ez edgyből leg-alább vígallágot vészek:
Hogy maradékimnál jó hírben fenn léfzek,

Pest. 1787. 4-dik Auguszt.

*A Pestről 's Budáról 4-dik Auguszt. útnak indúlt
M. Gróf Gyulay 's Eszterházy Nemes Magyar
Regementjeit illy Versekkel kíséré-ki. F. 7.*

U **U** **a** tsak ugyan mentek Magyarok, **Ti** **Vitéz** **Rege-**
mentek!

Illyen időbe pedég, föld, fa midőn reped, ég.
Most juta kedvére nyárunk tüzezebb idejére,
Most mindent afzaló mérge nem útba való.
Most az Oroszlán-jegy, mivel a' nap színte azon megy,
Annak lángjairúl lángba borúlba pirúl.
Most a' kék Egnek dühösebb tsillagzati égnek,
Mind két égi Ebek, a' Kasza húgy, 's egyebek.
Most sűt szélteben hév Kánikulánk erejében,
Szorja tüzét, melegét, fűlyti hevével eget.
Mind ez hévséget szűl, mind valamennyi tsak éget,
Mind ez földre verő pestifés égi-erő,
Most vív táborral szemed ellen az ég tele porral,
Szikkadt föld fedelünk szórja az égbe szelünk,
Most hév szomjúság, nyavalyák, 's meg-ezer nyomorúság
Lankasztják sereged, most tsupa pestis eged,
Nézd-el az erdőknek már-is, 's a' pufzta mezőknek
Allati mind betegek, hogy nagyok a' melegek.
Nézd-el az erdőknek már-is, 's a' tzifra mezőknek
Festett színe nagyon hervadozásba vagon.

Nézd-

Nézd-el Rózsáját, a' kertézfek Violáját
 Szép kofzorúja fzorúl, lankadoz, öfzve-bordúl.
 Most a' munkások, takarók, 's barmok nyavalyások
 Lesnek híveseket, lengedező szeleket.
 Most piheg, és fárad, ki-veréjtézkző vize árad,
 A' ki Diána hadát űzi, nyomozza vadát,
 Nyájjai Montánnak le-sütik fejeket, vele Pánnak
 Ofzi gulyája sovány páfztora rút halovány.
 Ilyen időt érve leve úrad mársfa ki-mérve
 Páros hív-Regement, kiknek ez ordele ment!
 Menj hív nép még-is, ha nyarad 's ha fanyargat az
 ég-is

Belgium útja felé, szállj 's telepedj le belé!
 Menj akaratjára JOSEF Fejedelmi szavára,
 Hívnek vélt, 's szeretett ő hogy ez útra vetett.
 Menj, 's büntesd őket, a' hitetlen pártot-ütöket
 A' tsendes hatalom a' kik előtt unalom,
 Rontsd Brúszfel táját, Skáldis vize habja dagályát,
 Álj botzszút szaporán pártosi földje porán.
 A' ki Királyjára, igaz és törvényes Urára
 Merte emelni fejét, 's gyűlyteni rá erejét.
 Menj, ha időd rút-is, ha az ég, ha fanyargat az út-is,
 Es mind ez szomorít gondba veszélybe borít.
 Mind jó jelt názek-ki ezekből, Márfi Vitézek!
 Bíztnak, felelek, mind ezen Egi-jelek,
 Bíztnat erős jellel az Oroszlán, e' menetellel,
 Mellybe kereng ma napunk, hogy nyereségre kapunk.
 Bíztnat színtén úgy a' szélveszes Egi-Kaszás húgy, ó)
 Belga vidéket ez ont, szélvesze, záporá ront.
 Bíz-

o) Orion, edgy fegyverrel fel-övedezett nagy Embert rajzo-
 ló Tüillagzat az ég-visgálóknál. A' Magyarok köz-néyvel
 hívják Kaszásnak; a' Szent-írás fordítóí pedig Kaszahúgy-
 nek. Lásd Jób 9, 9. Jób 38, 31. Amos 5, 8. Úgy
 hit-

Biztat tfillagja, amaz Eb szemefénye, haragja.
 Sirius, b) e' betegit vele ha nap melegit.
 Ebből szomjúság buzog, égi-veszély, fanyarúság,
 Mellytől a' gyülevész Belga, rakásra le-vész.
 Még Erigónének tüze-is biztat kis-Ebének, c)
 Melly büzhít vizeket, veszt levegő-egeket.
 Menj hát jó jellel, 's jöjj majd háza, várt jövetellel,
 Pártos nép erejét törve, tapodva fejét.
 Jöjj szép hírekkel, kofzorúzva Babér levelekkel, d)
 Hired oszoljon elől nyert diadalmi felől.
 A' Magyarok karját, a' JOSEF erős keze kardját
 Minden szíybe hitesd, tfillagos-égbe vitesd.
 Már ha ragyog régen Magyarok Koronája az égen, e)
 Ott kardunk, 's Katonánk légyen, a' hol koronánk.

HEt

hitték róla a' Régiek, hogy fel-jövele szélvesztet indít,
 a' honnan Szélveszesnek, és a' Hajók' ellenséges tfilla-
 gának íratik,

b) Sirius, a' nagyobb Eb-tfillagzatban edgy első nagyságú,
 és a' mi látásunkra az egész Egen leg-szebb 's leg-nagyobb
 tfillag. A' Magyarok ezt *Kaszás-után-járónak*, *Kaszás pal-*
lérnak nevezik. Siriusnak mondatik Görög jelentés sze-
 rént, a' száraztástól, mivel a' mi Tartományunkban a' leg-
 nagyobb meleg akkor vagyon, mikor ez a' nappal öfzve-
 foglaltatva látszik, a' honnan a' Vers-írók ilyen ki-feje-
 zésekre élnek vele: *Virgil. Aeneid. X. v. 273.*

— — — aut Sirius ardor

Ille fitim, morbosque ferens mortalibus aegris.

Lottichius Epith. v. 573.

— — — dum Sirius ardet:

Fervidus, et certas populis denunciat iras.

c) A' ki Eb-tfillagzat, vagy Canicula, melly Icarus' ebének,
 és Erigoné' ebének-is mondatik. Ez-is a' tájon vagyon,
 a' honnan, a' közép-nyárban nállunk tapasztalható hévsé-
 geket közönségesen ennek tulajdonítják. Erről mondja
 Lotich. Libr. III. Eleg. VI. v. 3.

Seu canis Erigones corruptas polluit auras,

Seu Lacus, et multa pingue palude solum.

d) *Laurus nobilis* Linnei, Magyarul Babér.

e) Az *Uranie Sextánsának* hat alsóbb tfillagait, mellyeket
 Doppelmeyer az ő ég-táblájában g h i c b h betűkkel je-
 gyez,

HELICON TREMEN
HYGIEIA FLENS

*super morbo lethali St. Gyöngyösi, Poetae,
ab invisís amicissími.*

Moesta, caput tristi cingens Hygieia cupresso
Fertur, inornatas explicuisse comas,
Et roseam pullo faciem velamine tecta,
Et niveos, pullo syrmate tecta, pedes.
Anguror, exequias tristis referebat amictus:
Scilicet in feriis convenit ille color.
Memnona sic flevisse suum pia dicitur Eos,
Sic et Abydenum, Sesta puella, virum.
Obstupere Dii: Valeant, et currus et aether,
Eja! rotae celeres sistite! Phoebus ait.
Cynthia, Thessalicis veluti vitiata fufurris,
Palluit, assidua condita nube caput.
Ibo, meam vivens, Podalirius, ibo, sororem,
Quin celeres pennas Daedale jungis, ait.
Currit amica Venus, properat Tritonia Pallas:
Dique Deaeque omnes concita turba ruunt,
Quin etiam Elicium (si fas sit credere) coelo
Eliciant Clamor, Terror et Ira Jovem.
Indignabundus solio descendit eburno,
Intonuit, mira mugit arte Polus.
Tela mihi! dixit: galeam Bellona ministret:
In toto fient mox Acheronte neces!

Ten-

gyez, Felséges Első JOSEF Tsászár Magyar Koronájává fordította Godofredus Kirchius. Lásd Frider. Hauptius in Instit. Astron. Erre tzeloz tehát a' Vers-író, hogy a' mellé fegyveres Magyar örző Katona-is kell, Felséges II-dik JÓSEF hasonlíthatatlan Királyunk örök emlékeztérére.

Tende rotas, cito tende Pavor! nexusque rotarum
Interea, Divum Concio! siste gradum!
Tu vero, Magni Proles generosa Parentis!
Fare, quid ingratum cur lacrymeris, habes?
Quis Centumgeminus nostram Briareus in aulam
Militat? ad luctus, o! HYGIEIA! tuos?
Fallor? an vltlices liquere cubilia Curae?
Inferni Curae lurida turba Dei.
Seu mage Curarum Luctus soror vrget et angit?
Fare mihi! sic te Jupiter aequus amet!
Audiit, ingemuit, flentique simillima dixit
Diva: sed heu sociis vix referenda meis!

Ecquid infandum renovas dolorem
Jupiter? longe melius tacerem;
Gaudet abscondi trepido cruore

Cruda Cicatrix.

Vt tamen noris, Pater! en, ab ovo
(Vis enim) Causas repetam doloris,
Audiat nostri miserata planctus

Concio Divum!

Urna, fatali cineres sepulcro
Quae tegit, nostras renovat querelas;
Et globi flammae, miserum rotantes

Vertice fumum.

O! mala, quondam temeratus ignis
Fraude, morborum seges et propago!
Tarda, cessantem Lachesis quid urges

Pensa trahentem?

O! Venus! dulces Cynarae virentis
Neniae tristes cohibent lepores.

Cedit, heu! cedit stygio furori

Cruda marito.

Jam fenescentem nova februm vis
 Perculit mundum, stupet omnis aetas,
 Quam reluctantem breviori letho

Cogit in Orcum.

Gyöngyösi, morbo nimium tenaci
Gyöngyösi, Mystes prope funeratus
 Cumbit, et jam jam lacrymas Poetae
 Ebibit Urna.

Exulat fractis Hygieia terris,
 Exulat tristi Dacia. Quid ultra?
 O! mei tandem miserere luctus

Concio Divum!

Plura dolor possebat adhuc; sed plura negabat
 Ferre dolor, quem sic prodidit ore Deus:
 Jam satis indignos flesti, mea Filia! casus,
 Verbofusque dolor iusta querentis erat.
 Quid superest? sacras Epidaurius adferat herbas,
 Et medicam quidquid promovet artis opem.
 Ipsa salutiferas medicatis frugibus herbas,
 Cortice de viridi, terra benigna ferat.
 Misceat has sapiente manu Podalirius, et quos
 Edocuit, terram posse levare luem.
 Sic Daciae, Hungariae redeat vigor, atque Poetam
Gyöngyösium vitae spe meliore beet!
 Applausere Dii. Rata sint! Aglaja canebat!
 Sis nos, sic Daciam Jupiter aequus amet!

Andreas Póóts.

N. B. Ezeket a' Verseket a' Poéta még akkor írta vala, midőn
 T. T. Gyöngyös: Úr nyavallyáskodék; de már most kívánt
 egészséges állapotban vagon.

